

Sveriges Konsumenter i Samverkan

- för ökat konsumentinflytande -

Hultsfred 2010-06-14

Miljöminister Andreas Carlgren

med kopia till

Regeringen och Statsrådsberedningen

Miljödepartementet

Jordbruksminister Eskil Erlandsson

Jordbruksdepartementet

Konsumentminister Nyamko Sabuni

Integrations och Jämställdhetsdepartementet

Folkhälsominister Maria Larsson

Socialdepartementet

Naturvårdsverket

Livsmedelsverket

Svenskt Vatten

LRF

Livsmedelsindustrierna Li

Ännu ett larm om risker för spridningen av avloppsslam!

Det gäller vår hälsa, jordarnas och vattnens situation samt den framtida livsmedelssituationen!

Sveriges Konsumenter i Samverkan uppmanar Miljöminister Andreas Carlgren och regeringen, att omedelbart stoppa storskaleexperimentet med slamspridning på åkermark.

Sedan nära två decennier har vi som konsumentorganisation [arbetat för att stoppa användningen av avloppsslam som gödselmedel på våra åkrar](#) medan flera olika intressenter gjort upprepade försök att få sprida slam på åkermark, ett sätt att med "kvittblivning" bli av med de stora mängderna avloppsslam som ansamlas.

Det finns idag endast gränsvärden för enstaka tungmetaller och rekommendationer för PCB men det har i omgångar utretts av bl. a. Naturvårdsverket och någon klar ställning har inte ännu tagits.

Målsättningen har från regeringens/miljödepartementets sida varit att snarast återföra fosfor till åkermarken. Men utan ett klart regelverk kan detta inte få fortsätta att ske, enbart baserat på regler som parterna på marknaden satt upp. Dels är det agerandet från Svenskt Vatten och dels från LRF som får anses som marknadens parter, som påverkar den nu ökande spridningen av avloppsslam.

Vi är överens om att ta till vara på fosfor, men då ska den vara ren och inte förorenad som nu, oavsett den sk certifieringen som Svenskt Vatten står för. Det finns i dag metoder som fungerar och måste kunna utvecklas vidare innan man förorenar våra åkrar.

Upprepade larm har förekommit och idag kom ytterligare ett från forskare i Lund, där ovissheten betonas om innehållet av läkemedelsrester, som ibuprofen i smärtstillande läkemedel.

Enligt [Ekot i morse](#) där Estelle Larsson har visat att 96 procent av det smärtstillande preparatet ibuprofen försvinner i reningsprocessen. Endast fyra procent finns kvar i det renade vattnet.

”Det låter väldigt bra att 96 procent försvinner i reningsverken. Problemet är att vi inte vet vart de 96 procenten tar vägen. De kanske sitter i slammet, ett slam som sedan sprids på åkrarna. Eller så kanske de bryts ner till produkter som är mer långlivade och giftigare än ibuprofen. Det vet vi inte i dag.”

Av allt fler naturkatastrofer och långsamma katastrofer p g a mänsklig påverkan av miljön framgår tydligt att försiktighetsprincipen måste stå över ”kvittblivningsförfarandet”. Tidigare problem med PCB och Dioxin har inneburit problem med fiskkonsumtionen, ett problem vi har kvar sedan tidigare brister i hantering och i lagstiftning. Utöver effekterna på våra vatten och fisken måste vi vara vakna över effekterna på vår framtida åkermark, det levande livet i denna samt effekterna på eventuell odling av vår mat på förorenade marker.

Det är lika viktigt att skydda såväl våra vatten som våra åkrar och de levande varelserna där, så framtidens livsmedel också ska kunna produceras och inte riskera människors hälsa.

Det är vi KONSUMENTER och medborgare som ska äta maten och betala, såväl denna som kostnaderna för sjukvård och naturvård via skatterna, som måste tydligt **än en gång kräva omedelbart stopp för spridningen av avloppsslam** som inte bevisligen är rent från kända och okända riskämnen, samt att öppen registrering upprättas på åkrar som förorenats och fortsatt förorenas för att kunna hålla dessa borta från framtida användning för produktion av livsmedel.

Det finns flera initiativ som verkar för samma sak, t ex initiativet Ren Mat Ren Åker, som vi stödjer och fler vaknar upp allt eftersom tiden går. Opinionsen har inte blivit mindre med tiden, frågan är bara när en explosionsartad opinion tvingar fram ett annat agerande.

Med bakgrunden av de överskådliga riskerna, det osäkra läget på forskningsfronten, de ännu alltför svaga gränsvärdena och de alltfler uppkommande risker som uppdragas samt att marknadens parter ”springer iväg” före lagstiftningen, kräver alltså

Sveriges Konsumenter i Samverkan ett omedelbart agerande från din sida, som miljöminister, samt från departement och regering, så att all spridning av avloppsslam stoppas tills alla undersökningar och forskning är ense om att det skulle vara helt riskfritt. Det krävs att samhällets olika parter, konsumentorganisationer och miljöorganisationer, forskare och myndigheter i så fall blir överens och inte enbart ”marknadens parter” kan fatta sådana beslut och kringgå den samhälleliga granskningen och utredningsprocessen.

Med förhoppningsfulla hälsningar

Bengt Ingerstam

Bengt Ingerstam
Ordförande i Sveriges Konsumenter i Samverkan

Bifogat flygblad [Var med och värna om Framtidens odlingsmark](#)

För omfattande material sedan lång tid hänvisas till [hemsidan](#) och kampanjen [Avloppsspridning](#):